

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ

Όν/μο:.....
Ύλη:

Β΄ Λυκείου
12-02-12
Θεωρ. Κατ.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ

Κείμενο από το πρωτότυπο

Δημοσθένους Υπέρ της των Ροδίων Ελευθερίας, Παράγραφοι 3-4

Ἡτιάσαντο μὲν γὰρ ἡμᾶς ἐπιβουλεύειν αὐτοῖς Χῆοι καὶ Βυζάντιοι καὶ Ῥόδιοι, καὶ διὰ ταῦτα συνέστησαν ἐφ' ἡμᾶς τὸν τελευταῖον τουτονὶ πόλεμον. φανήσεται δ' ὁ μὲν πρυτανεύσας ταῦτα καὶ πείσας Μαύσωλος, φίλος εἶναι φάσκων Ῥοδίων, τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν ἀφηρημένος, οἱ δ' ἀποδείξαντες ἑαυτοὺς συμμάχους Χῆοι καὶ Βυζάντιοι τοῖς ἀτυχήμασιν αὐτῶν οὐ βεβοηθηκότες, ὑμεῖς δ', οὓς ἐφοβοῦντο, μόνοι τῶν πάντων τῆς σωτηρίας αὐτοῖς αἴτιοι. Ἐκ δὲ τοῦ ταυθ' ὑφ' ἀπάντων ὀφθῆναι ποιήσετε τοὺς πολλοὺς ἐν ἀπάσαις ταῖς πόλεσι τοῦτο ποιεῖσθαι σύμβολον τῆς αὐτῶν σωτηρίας, ἐὰν ὑμῖν ὧσι φίλοι. οὐ μείζον οὐδὲν ἂν ὑμῖν γένοιτ' ἀγαθὸν, ἢ παρὰ πάντων ἐκόντων ἀνυπόπτου τυχεῖν εὐνοίας.

Παρατηρήσεις:

1. Να αποδώσετε το πρωτότυπο κείμενο στη νέα ελληνική.
(μονάδες 10)
- 2.α) Πως παρουσιάζει ο ρήτορας τη στάση απέναντι στους Ροδίους του Μαύσωλου, των συμμάχων τους και των Αθηναίων, προκειμένου να αποδείξει ότι συμφέρει την Αθήνα η παροχή βοήθειας στους Ροδίους;
(μονάδες 15)
β) Για ποιους λόγους πιστεύει ότι η Αθήνα πρέπει να βοηθήσει τους Ροδίους;
(μονάδες 15)
3. Σε ποιο είδος ρητορικών λόγων συγκαταλέγεται ο λόγος του Δημοσθένη Υπέρ της των Ροδίων Ελευθερίας; Τι γνωρίζετε γι' αυτό το είδος ρητορικών λόγων;
(μονάδες 10)

4. Να γράψετε από δύο παράγωγα ουσιαστικά ή επίθετα (απλά ή σύνθετα) της νέας ελληνικής για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις: συνέστησαν , φανήσεται , φάσκων άφηρημένος , όφθῆναι

(μονάδες 10)

Γ.ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ισοκράτους Περί ειρήνης , 19-20

Ὁ μὲν τοίνυν πόλεμος ἀπάντων ἡμᾶς τῶν εἰρημένων ἀπεστέρηκεν. καὶ γὰρ πενεστέρους ἐποίησε καὶ πρὸς τοὺς Ἑλληνας διαβέβληκε καὶ πάντας τρόπους τεταλαιπώρηκεν ἡμᾶς . Ἦν δὲ τὴν εἰρήνην ποιησώμεθα καὶ τοιοῦτους ἡμᾶς αὐτοὺς παράσχωμεν , οἷους αἰ κοινὰ συνθῆκαι προστάττουσι , μετὰ πολλῆς μὲν ἀσφαλείας τὴν πόλιν οἰκήσομεν , ἀπαλλαγέντες πολέμων καὶ κινδύνων καὶ ταραχῆς , εἰς ἣν νῦν πρὸς ἀλλήλους καθέσταμεν , καθ' ἑκάστην δὲ τὴν ἡμέραν πρὸς εὐπορίαν ἐπιδώσομεν .

Λεξιλόγιο: πένης-ητος = φτωχος .
παρέχω ἑμαυτὸν = γίνομαι , συμπεριφέρομαι .
καθίσταμαι = περιέρχομαι , εμπλέκομαι .
ἡ εὐπορία = ευημερία , πλούτος .
ἐπιδίδωμι = αυξάνω , προοδεύω .

Παρατηρήσεις:

1. Να αποδώσετε στη νέα ελληνική το απόσπασμα.

(μονάδες 20)

- 2.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται:

τὴν πόλιν : τη δοτική ενικού .
τοὺς Ἑλληνας: την ονομαστική ενικού .
ἡμᾶς : τον ἴδιο τύπο στον ενικό .
πολλῆς : τον ἴδιο τύπο στο συγκριτικό βαθμό .
πενεστέρους : τον ἴδιο τύπο στο θετικό βαθμό .
ἦν : τη δοτική πληθυντικού στο αρσενικό γένος .
πολέμων : τη δοτική ενικού .
ἀσφαλείαις: τη γενική πληθυντικού .
πολλούς : τον υπερθετικό βαθμό του επιρρήματος .
τοιοῦτους : τον ἴδιο τύπο στο ουδέτερο

(μονάδες 5)

β. έποίησε : το β' ενικό πρόσωπο υποτακτικής ενεστώτα στη φωνή που βρίσκεται .

ήνάγκασε : το β' ενικό πρόσωπο προστακτικής ίδιου χρόνου .

διαβέβληκε : το α' ενικό πρόσωπο οριστικής αορίστου β' στη φωνή που βρίσκεται .

παράσχωμεν : τον ίδιο τύπο στον ενεστώτα στη φωνή που βρίσκεται .

προστάττουσι : το απαρέμφατο παρακειμένου στη φωνή που βρίσκεται .

(μονάδες 5)

3.α. Να χαρακτηριστούν συντακτικώς οι λέξεις του κειμένου:

Τῶν εἰρημένων, ὑπομένειν, πάντας, τοιούτους, πολέμων

(μονάδες 5)

β. Να αναγνωριστεί το είδος του υποθετικού λόγου και να μετατραπεί ώστε να δηλώνει την απλή σκέψη .

Ἦν δὲ τὴν εἰρήνην ποιησώμεθα..... μετὰ πολλῆς μὲν ἀσφαλείας τὴν πόλιν οἰκήσομεν.»

(μονάδες 5)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ(Ενδεικτικές)

1.Μετάφραση:

Ο πόλεμος λοιπόν μας έχει στερήσει όλα όσα έχουν ειπωθεί ήδη γιατί και πιο φτωχούς μας έκανε και στους Έλληνες μας έχει διαβάλει και με όλους τους τρόπους μας έχει ταλαιπωρήσει .Αν όμως κάνουμε ειρήνη και γίνουμε τέτοιοι , όπως προστάζουν οι κοινές συνθήκες , με πολλή ασφάλεια θα κατοικούμε στην πόλη μας , αφού απαλλαγούμε από πολέμους και και κινδύνους και αναταραχή , στην οποία τώρα έχουμε περιέλθει , και κάθε μέρα θα αυξήσουμε την ευημερία μας .

2.α.πόλει , Έλλην , εμέ-με , πλείονος , πένητας , οίς , πολέμω , ασφαλείας , πλειστα , τοιαυτα .

β. ποιης , ανάγκασον , διέβαλον , παρέχωμεν , προστεταχέναι .

3.α.των ειρημένων : έμμεσο αντικείμενο στο ρ .απεστέρηκεν .

πάντας : κατηγορηματικός προσδιορισμός στο τρόπους .

τοιούτους : κατηγορούμενο στο αντικείμενο του ρ.παράσχωμεν «ημας αυτους»

Πολέμων : αντικείμενο στη μετοχή απαλλαγέντες .

β. ήν ποιησώμεθα.....→ υπόθεση

..... οικήσομεν→ απόδοση

Ο υποθετικός λόγος δηλώνει το προσδοκώμενο .

Απλή σκέψη → ει ποιησαίμεθα.....→υπόθεση

.....άν οικήσαιμεν→ απόδοση.